ХОВД АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Цэцэг сумын Засаг даргын тамгын газрын 2025 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: ХОА-2026/082/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn Ховд хот 2026 он	Дарга, тэргүүлэх аудитор: Х.Болдбаатар Утас: 70433061 Цахим хаяг: boldbaatarkhu@audit.gov.mn Аудитын менежер: А.Цэцэгсүрэн Утас: 70432545 Цахим хаяг:tsetsegsurena@audit.gov.mn Аудитор: Т.Бат-Эрдэнэ Утас:70432545 Цахим хаяг: Bat-erdenet@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ 2
2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ 4
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан 4
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан 5
2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан 7
2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан 7
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан 9
3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ 10
3.1. Төлбөрийн акт 11
3.2. Албан шаардлага 11
3.3 ЗӨВЛӨМЖ 12
4. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ 14
5. ТӨСВИЙН ЗАХИРАГЧИЙН АНГИЛЛААР АУДИТАД ХАМРАГДСАН БАЙДАЛ БА САНАЛ ДҮГНЭЛТИЙН ТАЛААРХ МЭДЭЭЛЛИЙН НЭГТГЭЛ 14

Товчилсон үгийн жагсаалт

АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
АОУС	Аудитын Олон Улсын Стандарт
ИТХ	Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал
УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

ХОВД АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
84000 Цамбагарав баг, Жаргалант сум, Ховд аймаг
Утас/Факс: (976)-7043-3061
Email: khovd@audit.gov.mn

2026.02.25 № 186

танай ___________-ны №___________-т

ЦЭЦЭГ СУМЫН ЗАСАГ ДАРГЫН ТАМГЫН ГАЗРЫН ДАРГЫН ҮҮРГИЙГ ТҮР ОРЛОН ГҮЙЦЭТГЭГЧ Б.ҮҮРЦАЙХ ТАНАА

Хязгаарлалттай дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Цэцэн сумын Засаг даргын тамгын газрын 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Бидний дүгнэлтээр "Хязгаарлалттай санал дүгнэлтийн үндэслэл" хэсэгт тайлбарласан зүйлсийн үр нөлөөг эс тооцвол 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн санхүүгийн байдал болон тайлант жилийн эцсээрх санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, төсвийн гүйцэтгэлийг бүх материаллаг талаар нь Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв илэрхийлсэн байна.

Хязгаарлалттай санал дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар илэрсэн доорх зөрчлүүд нь бидний тогтоосон материаллаг байдлын түвшнээс давсан бөгөөд дангаар буюу нийт дүнгээрээ санхүүгийн тайланд материаллаг нөлөөтэй боловч өргөн тархаагүй Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1 "Төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах, Засгийн газрын 2018 оны 382 дугаар тогтоолын 4 дүгээр хавсралт, "Төрийн үйлчилгээний албан хаагчид ур чадварын нэмэгдэл олгох нийтлэг журам, Төсвийн тухай хуулийн 70 дугаар зүйлийн 70.3-д "Төсвийн ерөнхийлөн захирагч тухайн жилийн төсвийн тухай хуульд заасан зардлыг хэтрүүлсэн, ангилал зөрүүлсэн, зориулалт бусаар ашигласан бол тухайн эрхэлж байгаа албан тушаалаас чөлөөлөх үндэслэл болно", Засгийн газрын 278 дугаар тогтоол "Төсвийн хөрөнгө оруулалтаар хэрэгжүүлэх төсөл, арга хэмжээг төлөвлөх, санхүүжүүлэх, хянах, тайлагнах журмын 4.8.12-д "Төсөл, арга хэмжээний санхүүжилтийг бодит гүйцэтгэлээр олгох", 4.8.13-д "Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн төсвийн хөрөнгө оруулалтын санхүүжилтээр санхүүжих төсөл, арга хэмжээний урьдчилгаа төлбөрийн нийт хэмжээ нь тухайн он батлагдсан нийт санхүүжилтийн 30 хувиас ихгүй байна" Байгаль орчныг хамгаалах, нөхөн сэргээх арга хэмжээнд зарцуулах төлбөрийн орлогын хэсгийг бүрдүүлэх, зарцуулах, тайлагнах журмын 3.7-д "Төлбөрийн орлогын хэсгийг энэ журмын 3.5, 3.6-д заасанаас бусад арга хэмжээнд зарцуулахыг хориглоно" Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-д "төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах", Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 18 дугаар зүйлийн 18.1-д "Нягтлан бодох бүртгэлийг удирдан зохион байгуулах үүргийг аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага хүлээнэ" зэрэг заалтуудтай нийцээгүй, санхүүгийн тайлагналын иж бүрэн байх,

8420050441

Scanned with CamScanner

үнэн зөв байх, нийцсэн бөгөөд зохистой байх, эрх ба үүрэг батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна. Үүнд:

- Улс төрийн албан хаагч болон төрийн захиргааны албан хаагчид үр чадварын нэмэгдэл 653,000 төгрөг олгосон.
- Автомашины дугуйг худалдан авахдаа тухайн үеийн зах зээлийн дундаж үнээс өндөр үнээр худалдан авсан нь төсвийн хөрөнгө үр ашиггүй, эдийн засгийн хэмнэлтгүй 1,680,000 төгрөг зарцуулсан
- Байгаль хамгаалах сангийн журмыг зөрчиж зориулалт бус төсөл, арга хэмжээг 69,229,000 төгрөг санхүүжүүлсэн, урьдчилгаа төлбөрийн баталгаа гаргаагүй байхад урьдчилгаа төлбөр олгосон, гүйцэтгэлээр санхүүжилт олгоогүй, өглөг авлага үүсгэсэн
- Өвс тэжээлийн тооцоо бодоогүй, худалдсан зарцуулсан 22,755,750 төгрөг, тооцоо нийлсэн акт байхгүй.
- Төсвийн мөнгийг үр ашиггүй 4,748,800 төгрөгийн худалдан авалтад зарцуулсан
- Түлшний хөнгөлөлтийг бодит хэрэгцээнээс 10,800,000 төгрөг илүү олгосон.
- Бараа материал болон үйл ажиллагааны зардлын гүйлгээ хийхдээ өөр аж ахуй нэгжийн дансаар дамжуулан 25,635,000 төгрөгийн гүйлгээ хийсэн.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Тайлант онд барилга байгууламж 34,000.0 мянган төгрөг, тээврийн хэрэгсэл 69,950.0 мянган төгрөг, машин тоног төхөөрөмж 16,861.2 мянган төгрөг нийт 120,811.2 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгө худалдан авч 524,951.5 мянган төгрөгийн элэгдлийн зардал гарсан байна.

Аудитын гол асуудал

Аудитын гол асуудал гэдэг нь тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад хамгийн чухал нөлөөтэй хэмээн мэргэжлийн шүүн тунгаалтаар бидний авч үзсэн асуудал байна. Гол асуудлыг санхүүгийн тайлангийн аудитын хүрээнд бүхэлд нь харгалзаж, аудитын санал дүгнэлтээ илэрхийлэхэд авч үзсэн бөгөөд энэхүү гол асуудлын талаар бид тусад нь дүгнэлт гаргахгүй.

Тайлант онд 184,280.0 мянган төгрөгийн барилга байгууламж,26,000.0 мянган төгрөгийн тээврийн хэрэгсэл, 40,404.4 мянган төгрөгийн машин тоног төхөөрөмж, 8,090.0 мянган төгрөгийн тавилга эд хогшил, 20,000.0 мянган төгрөгийн бусад үндсэн хөрөнгө нийт 278,774.4 мянган төгрөгийн хөрөнгө үнэ төлбөргүй хүлээн авч, данс бүртгэлд тусгасан байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Тайлант онд гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний гүйцэтгэлийг эрх бүхий албан тушаалтнаар дүгнүүлэн биелэлт 87 хувьтай үнэлэгдсэн байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР: Х.БОЛДБААТАР

Scanned with CamScanner

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

(төгрөгөөр)

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**303,490,337.98**	**312,477,485.26**
33	**АВЛАГА**	153,817,259.58	147,537,952.86
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	4,419,992.46	4,356,635.74
33300	Татаас, санхүүжилтийн авлага	31,921,464.00	26,990,264.00
335	**Бусад авлага**	117,475,803.12	116,191,053.12
3351	Байгууллагаас авах авлага	79,871,198.12	79,871,198.12
3352	Хувь хүмүүсээс авах авлага	37,604,605.00	36,319,855.00
34	**УРЬДЧИЛГАА**	101,613,132.40	102,113,132.40
34600	Урьдчилж гарсан зардал	101,613,132.40	101,613,132.40
3471	**Урьдчилгаа тооцоо**	-	500,000.00
34713	Цалингийн урьдчилгаа	-	500,000.00
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	48,059,946.00	62,826,400.00
351	**Түүхий эд материал**	-	469,000.00
35110	Тусгай зориулалттай материал	-	469,000.00
35300	Бэлэн бүтээгдэхүүн	8,860,000.00	2,260,000.00
354	**Хангамжийн материал**	39,199,946.00	60,097,400.00
35410	Бичиг хэргийн материал	37,000.00	115,000.00
35420	Аж ахуйн материал	1,380,000.00	1,380,000.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	73,546.00	-
35470	Бусад хангамжийн материал	37,709,400.00	58,602,400.00
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**8,607,980,025.40**	**8,482,614,199.73**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	8,607,980,025.40	8,482,614,199.73
392	**Биет хөрөнгө**	8,593,286,025.40	8,467,920,199.73
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	4,009,556,846.02	4,227,836,846.02
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(700,701,560.05)	(829,311,654.61)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	431,012,750.00	526,962,750.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(93,063,661.24)	(149,161,627.96)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	423,772,944.00	481,038,655.93
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(208,420,192.75)	(267,928,238.95)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	199,989,244.00	208,079,244.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(62,051,230.90)	(82,454,065.42)
39209	Зам, гүүрийн байгууламж	3,783,940,402.96	3,783,940,402.96
39210	Хуримтлагдсан элэгдэл	(637,705,384.84)	(791,646,981.04)
39213	Түүх соёл, музейн дурсгалт зүйлс	244,688,000.00	244,688,000.00
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	1,402,945,601.60	1,422,945,601.60
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(220,477,733.40)	(326,868,732.80)
39217	Ном	19,800,000.00	19,800,000.00
393	**Биет бус хөрөнгө**	14,694,000.00	14,694,000.00
39301	Програм хангамж	2,383,000.00	2,383,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(2,383,000.00)	(2,383,000.00)

39303	Бусад биет бус хөрөнгө	14,694,000.00	14,694,000.00
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**8,911,470,363.38**	**8,795,091,684.99**
4	**НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР**	**7,220,013.60**	**75,236,192.66**
41	**БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР**	7,220,013.60	75,236,192.66
413	**Өглөг**	7,220,013.60	75,236,192.66
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	-	-
41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	-	6,077,086.20
4136	**Бусад өглөг**	7,220,013.60	69,159,106.46
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	7,220,013.60	69,085,606.46
41362	Хувь хүмүүст төлөх өглөг	-	73,500.00
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**8,904,250,349.78**	**8,719,855,492.33**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	8,904,250,349.78	8,719,855,492.33
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	856,592,574.00	856,592,574.00
51101	Өмч: - төрийн	856,592,574.00	856,592,574.00
512	**Хуримтлагдсан үр дүн**	7,771,262,403.07	7,586,867,545.62
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	7,771,262,403.07	7,747,539,803.07
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	(160,672,257.45)
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	276,395,372.71	276,395,372.71
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**8,911,470,363.38**	**8,795,091,684.99**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

(төгрөгөөр)

Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	**4,047,908,386.50**	**1,700,436,742.93**
ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	**977,275,465.50**	**368,992,104.93**
Нийтлэг татварын бус орлого	967,958,405.50	368,992,104.93
Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	118,404,603.50	292,420,229.93
Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	540,000.00	13,645,768.00
Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	7,364,603.50	-
Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	110,500,000.00	278,774,461.93
Түрээсийн орлого	-	3,500,000.00
Бусад орлого	5,000,000.00	-
Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого-бараа материал	145,621,000.00	73,071,875.00
Тусламжийн орлого	8,309,600.00	-
Хандив тусламж /дотоод/	8,309,600.00	-
Улсын төсөв орон нутгийн төсөв хоорондын шилжүүлэг	1,007,460.00	-
Тусгай зориулалтын шилжүүлгийн орлого	1,007,460.00	-
ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	**3,070,632,921.00**	**1,331,444,638.00**
Улсын төвлөрсөн төсвөөс	1,630,870,700.00	-
Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	1,630,870,700.00	-
Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	1,437,262,221.00	63,496,038.00
Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	686,480,000.00	-
ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	698,831,937.00	61,166,638.00

Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	3,510,764.00	214,400.00
Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	48,439,520.00	2,115,000.00
Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	2,500,000.00	1,267,948,600.00
Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	2,500,000.00	1,267,948,600.00
ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	**3,437,338,223.43**	**1,787,945,375.38**
УРСГАЛ ЗАРДАЛ	**3,430,350,091.21**	**1,708,657,124.18**
БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,908,916,962.17	1,616,020,103.28
Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	635,767,548.56	720,424,796.00
Үндсэн цалин	395,223,369.65	422,248,473.00
Нэмэгдэл	218,290,878.91	282,562,223.00
Урамшуулал	22,253,300.00	15,614,100.00
Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	**79,215,845.89**	**94,669,748.79**
Тэтгэврийн даатгал	53,684,769.65	66,041,282.75
Тэтгэмжийн даатгал	6,374,315.24	7,964,921.96
ҮОМШӨ-ний даатгал	3,485,588.29	3,586,461.11
Ажилгүйдлийн даатгал	3,131,857.69	3,405,406.29
Эрүүл мэндийн даатгал	12,539,315.02	13,671,676.68
Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	**590,184,808.00**	**90,543,290.58**
Гэрэл, цахилгаан	7,185,111.54	9,141,690.58
Түлш, халаалт	582,999,696.46	80,601,600.00
Цэвэр, бохир ус	-	800,000.00
Хангамж, бараа материалын зардал	**105,502,504.10**	**28,219,144.47**
Бичиг хэрэг	71,308,800.00	6,041,507.01
Тээвэр, шатахуун	31,028,303.90	20,099,564.95
Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,330,200.20	2,078,072.51
Аж ахуйн материал худалдан авах зардал	338,200.00	-
Бараа материал акталсны зардал	497,000.00	-
Нормативт зардал	**6,564,800.00**	**-**
Хоол, хүнс	3,857,800.00	-
Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	2,707,000.00	-
Эд хогшил, урсгал засварын зардал	**951,000.00**	**1,004,000.00**
Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	-	389,000.00
Урсгал засвар	951,000.00	615,000.00
Томилолт, зочны зардал	**9,010,000.00**	**11,399,600.00**
Дотоод албан томилолт	9,010,000.00	11,399,600.00
Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	**45,739,372.43**	**30,850,103.00**
Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	44,303,783.43	29,676,163.00
Даатгалын үйлчилгээ	296,250.00	346,000.00
Тээврийн хэрэгслийн татвар	305,839.00	225,000.00
Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	-	34,000.00
Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	526,000.00	250,000.00
Газрын төлбөр	307,500.00	318,940.00
Бараа үйлчилгээний бусад зардал	**1,435,981,083.19**	**638,909,420.44**
Бараа үйлчилгээний бусад зардал	983,915,684.17	113,957,882.84
Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	-	-
Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	452,065,399.02	524,951,537.60
УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	**521,433,129.04**	**92,637,020.90**
Бусад урсгал шилжүүлэг	**38,702,000.00**	**500,000.00**
Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	37,302,000.00	-

Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,400,000.00	500,000.00
Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	**482,731,129.04**	**92,137,020.90**
Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	482,731,129.04	92,137,020.90
ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	**6,988,132.22**	**79,288,251.20**
Дотоод эх үүсвэрээр	6,988,132.22	79,288,251.20
Барилга байгууламж	987,000.00	4,000,000.00
Тоног төхөөрөмж	-	29,000,000.20
Бусад хөрөнгө	6,001,132.22	46,288,251.00
ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	**610,570,163.07**	**(87,508,632.45)**
ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	65,000.00	73,163,625.00
Үнэ төлбөргүй гарсан зардал	65,000.00	73,163,625.00
ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	(65,000.00)	(73,163,625.00)
НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	**610,505,163.07**	**(160,672,257.45)**

2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

(Төгрөгөөр)

Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
2024 оны 01-р сарын 01-нээрх үлдэгдэл	856,592,574.00	276,395,372.71	7,323,796,817.68	8,456,784,764.39
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-	-
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	**856,592,574.00**	**276,395,372.71**	**7,323,796,817.68**	**8,456,784,764.39**
Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт	-	-	-	-
Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт	-	-	-	-
Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	-	-	-	-
Тайлант үеийн үр дүн	-	-	447,465,585.39	447,465,585.39
2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	**856,592,574.00**	**276,395,372.71**	**7,771,262,403.07**	8,904,250,349.78
2025 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	**856,592,574.00**	**276,395,372.71**	**7,771,262,403.07**	8,904,250,349.78
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	(23,722,600.00)	(23,722,600.00)
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	**856,592,574.00**	**276,395,372.71**	**7,747,539,803.07**	**8,880,527,749.78**
Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	-	-	-	-
Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт	-	-	-	-
Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	-	-	-	-
Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү	-	-	-	-
Тайлант үеийн үр дүн	-	-	(160,672,257.45)	(160,672,257.45)
2025 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	**856,592,574.00**	**276,395,372.71**	**7,586,867,545.62**	**8,719,855,492.33**

2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

(Төгрөгөөр)

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)**	**3,068,582,921.00**	**1,353,648,170.00**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**450,000.00**	**22,203,532.00**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	450,000.00	22,203,532.00
120004	**Төсөв байгууллагын өөрийн орлого**	450,000.00	13,645,768.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	450,000.00	13,645,768.00
120005	Түрээсийн орлого	-	3,500,000.00
120009	Бусад орлого	-	5,057,764.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**3,068,132,921.00**	**1,331,444,638.00**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	1,630,870,700.00	-
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	1,630,870,700.00	-
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	1,437,262,221.00	63,496,038.00

131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	686,480,000.00	-
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	698,831,937.00	61,166,638.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	3,510,764.00	214,400.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	48,439,520.00	2,115,000.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	-	1,267,948,600.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	-	1,267,948,600.00
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)**	**2,950,936,045.38**	**1,257,922,170.00**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**2,950,936,045.38**	**1,257,922,170.00**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**2,371,725,188.34**	**1,141,435,985.10**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	631,582,749.88	739,880,972.21
210101	Үндсэн цалин	353,111,803.20	390,612,288.01
210102	Нэмэгдэл	226,480,870.22	297,737,084.20
210104	Урамшуулал	19,697,259.00	13,515,600.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	32,292,817.46	38,016,000.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	82,618,897.26	96,439,500.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	61,172,497.26	65,578,800.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	5,532,500.00	7,715,200.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,043,500.00	3,857,600.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,150,000.00	3,857,600.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	9,720,400.00	15,430,300.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	588,929,497.00	85,835,690.58
210301	Гэрэл, цахилгаан	5,929,800.54	9,141,690.58
210302	Түлш, халаалт	582,999,696.46	75,894,000.00
210303	Цэвэр, бохир ус	-	800,000.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	23,152,700.00	16,937,979.52
210401	Бичиг хэрэг	2,754,400.00	2,362,080.01
210402	Тээвэр, шатахуун	17,044,900.00	11,061,200.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,353,400.00	3,514,699.51
2105	**Нормативт зардал**	553,700.00	607,700.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	553,700.00	607,700.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	1,990,700.00	1,113,600.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	317,000.00	329,600.00
210604	Урсгал засвар	1,673,700.00	784,000.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	8,880,000.00	11,399,600.00
210702	Дотоод албан томилолт	8,880,000.00	11,399,600.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	76,453,984.20	22,234,108.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	74,497,484.20	20,742,368.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	346,000.00	346,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	300,000.00	225,000.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	34,000.00	34,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	969,000.00	567,800.00
210807	Газрын төлбөр	307,500.00	318,940.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	957,562,960.00	166,986,834.79
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	956,078,960.00	166,986,834.79
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	1,484,000.00	-

213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**579,210,857.04**	**116,486,184.90**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	38,919,000.00	500,000.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	37,302,000.00	-
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,617,000.00	500,000.00
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	511,511,493.04	115,986,184.90
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	511,511,493.04	92,137,020.90
213404	Хөрөнгийн	-	23,849,164.00
2135	**Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	28,780,364.00	-
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)**	**117,646,875.62**	**95,726,000.00**
5	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)**	**119,483,875.62**	**95,726,000.00**
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**119,483,875.62**	**95,726,000.00**
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	119,483,875.62	95,726,000.00
220001	Барилга байгууламж	100,100,132.40	40,685,000.00
222001	Тоног төхөөрөмж	11,481,300.00	29,000,100.00
223001	Бусад хөрөнгө	7,902,443.22	26,040,900.00
6	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)**	**(119,483,875.62)**	**(95,726,000.00)**
7	**САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ**	-	-
8	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)**	(1,837,000.00)	(0.00)
9	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**	-	-
10	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**	-	-

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

(Төгрөгөөр)

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	**Гүйцэтгэл**
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**1,707,120,600.00**	**1,176,261,579.10**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**1,163,579,000.00**	**1,080,535,579.10**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**1,161,745,400.00**	**1,080,035,579.10**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**771,516,100.00**	**739,880,972.21**
210101	Үндсэн цалин	404,126,600.00	390,612,288.01
210102	Нэмэгдэл	302,944,000.00	297,737,084.20
210104	Урамшуулал	26,429,500.00	13,515,600.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	38,016,000.00	38,016,000.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**96,439,500.00**	**96,439,500.00**
210201	Тэтгэврийн даатгал	65,578,800.00	65,578,800.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	7,715,200.00	7,715,200.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,857,600.00	3,857,600.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	3,857,600.00	3,857,600.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	15,430,300.00	15,430,300.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**92,074,600.00**	**85,835,690.58**

210301	Гэрэл, цахилгаан	10,056,600.00	9,141,690.58
210302	Түлш, халаалт	81,218,000.00	75,894,000.00
210303	Цэвэр, бохир ус	800,000.00	800,000.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**17,264,400.00**	**16,637,979.52**
210401	Бичиг хэрэг	2,864,000.00	2,362,080.01
210402	Тээвэр, шатахуун	10,689,500.00	10,761,200.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,710,900.00	3,514,699.51
2105	**Нормативт зардал**	**727,400.00**	**607,700.00**
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	727,400.00	607,700.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**1,540,400.00**	**1,113,600.00**
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	494,600.00	329,600.00
210604	Урсгал засвар	1,045,800.00	784,000.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	**11,483,500.00**	**11,399,600.00**
210702	Дотоод албан томилолт	11,483,500.00	11,399,600.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**41,116,700.00**	**21,040,340.00**
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	38,883,400.00	19,548,600.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	346,000.00	346,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	225,000.00	225,000.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	34,000.00	34,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	798,000.00	567,800.00
210807	Газрын төлбөр	830,300.00	318,940.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**129,582,800.00**	**107,080,196.79**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	129,582,800.00	107,080,196.79
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**1,833,600.00**	**500,000.00**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**1,833,600.00**	**500,000.00**
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,833,600.00	500,000.00
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**543,541,600.00**	**95,726,000.00**
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	**543,541,600.00**	**95,726,000.00**
220001	Барилга байгууламж	100,000,000.00	40,685,000.00
222001	Тоног төхөөрөмж	265,450,200.00	29,000,100.00
223001	Бусад хөрөнгө	90,591,400.00	26,040,900.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	**1,707,120,600.00**	**1,176,261,579.10**
1320	**ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	**1,056,932,400.00**	**1,175,811,579.10**
132001	Орон нутгийн төсвөөс	1,056,932,400.00	1,175,811,579.10
120004	**ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС**	**650,188,200.00**	**450,000.00**
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	605,000.00	450,000.00

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 135,501.5 мянган төгрөгийн алдаа, зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Санхүүгийн тайлангийн аудиттай холбоотой зөрчил нь тогтоосон ерөнхий материаллаг байдлын түвшнээс их бөгөөд өргөн тархацтай, өмнөх аудитаар илэрсэн алдаа зөрчлийг давтан гаргасан тул **“Хязгаарлалттай”** дүгнэлт өгсөн.

Аудитаар илэрсэн 135,501.5 мянган төгрөгийн 7 зөрчилд 2,333.0 мянган төгрөгийн 2 төлбөрийн акт тогтоож, 69,229.0 мянган төгрөгийн 1 албан шаардлага, алдаа зөрчлийг арилгах, давтан гаргахгүй байх 63,939 мянган төгрөгийн 4 зөвлөмж өгөхөөр шийдвэрлэв.

3.1. Төлбөрийн акт

3.1.1. Улс төрийн албан хаагч болон төрийн захиргааны албан хаагчид ур чадварын нэмэгдэл 653,000 (Зургаан зуун тавин гурван мянган) төгрөг олгосон зөрчил илэрлээ.

Энэ нь Засгийн газрын 2018 оны 382 дугаар тогтоолын 4 дүгээр хавсралт, “Төрийн үйлчилгээний албан хаагчид ур чадварын нэмэгдэл олгох нийтлэг журам”-ын 1-д “Төрийн үйлчилгээний албан хаагчийн ажил гүйцэтгэх чадвар, ажлын арга барил, идэвх санаачилгыг нь дэмжиж, үр бүтээлтэй ажиллуулах зорилгоор ур чадварын нэмэгдэл олгоход энэ журмыг мөрдөнө”, Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1-д “Төсвийн байгууллага, төрийн болон орон нутгийн өмчит хуулийн этгээдэд дараах зүйлсийг хориглоно” 15.1.3-д “Хууль тогтоомжид зааснаас өөр хэлбэрээр тэтгэмж, шагнал, урамшуулал, дэмжлэг олгох” гэсэн заалтуудыг тус тус зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Төлбөрийн акт тогтоов.

3.1.2 Аудитаар байгууллагын автомашины дугуйг худалдан авахдаа тухайн үеийн зах зээлийн дундаж үнээс өндөр үнээр худалдан авсан нь төсвийн хөрөнгө үр ашиггүй, эдийн засгийн хэмнэлтгүй зарцуулагдсан 1,680,000 (Нэг сая зургаан зуун наян мянган) төгрөгийн зөрчил илэрлээ.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1 “Төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйл 13.7-д Анхан шатны баримтын бүрдэлгүй ажил, гүйлгээг бүртгэх, санхүүгийн тайланд тусгахыг хориглоно” гэсэн заалтуудыг тус тус зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Төлбөрийн акт тогтоов.

3.2. Албан шаардлага

3.2.1. Төсвийн зориулалт бус зарцуулсантай холбоотой

Илрүүлэлт: Байгаль хамгаалах сангийн журмыг зөрчиж зориулалт бус төсөл, арга хэмжээг санхүүжүүлсэн, урьдчилгаа төлбөрийн баталгаа гаргаагүй байхад урьдчилгаа төлбөр олгосон, гүйцэтгэлээр санхүүжилт олгоогүй, өглөг авлага үүсгэсэн 69,229,000 (Жаран есөн сая хоёр зуун хорин есөн мянган) төгрөгийн зөрчил илэрлээ.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 70 дугаар зүйлийн 70.3-д “*Төсвийн ерөнхийлөн захирагч тухайн жилийн төсвийн тухай хуульд заасан зардлыг хэтрүүлсэн, ангилал зөрүүлсэн, зориулалт бусаар ашигласан бол тухайн эрхэлж байгаа албан тушаалаас чөлөөлөх үндэслэл болно*”, 70.5-д “*Төсвийн захирагч тухайн жилийн батлагдсан төсвийг зохистой удирдаагүйн улмаас авлага, өр төлбөр үүсгэсэн нь албан тушаалаас чөлөөлөх үндэслэл болно*”, Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн 43.3-д “ *Урьдчилгаа төлбөрийн баталгаа гаргаагүй бол захиалагч урьдчилгаа төлбөр төлөхийг хориглоно*” Засгийн газрын 278 дугаар тогтоол “Төсвийн хөрөнгө оруулалтаар хэрэгжүүлэх төсөл, арга хэмжээг төлөвлөх, санхүүжүүлэх, хянах, тайлагнах журмын 4.8.12-д “*Төсөл, арга хэмжээний санхүүжилтийг бодит гүйцэтгэлээр олгох*”, 4.8.13-д “*Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн төсвийн хөрөнгө оруулалтын санхүүжилтээр санхүүжих төсөл, арга хэмжээний урьдчилгаа төлбөрийн нийт хэмжээ нь тухайн он батлагдсан нийт санхүүжилтийн 30 хувиас ихгүй байна*” Байгаль орчныг хамгаалах, нөхөн сэргээх арга хэмжээнд зарцуулах төлбөрийн орлогын хэсгийг бүрдүүлэх, зарцуулах, тайлагнах журмын 3.7-д “Төлбөрийн орлогын хэсгийг энэ журмын 3.5, 3.6-д зааснаас бусад арга хэмжээнд зарцуулахыг хориглоно” *гэж заасантай тус тус* нийцэхгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Албан шаардлага өгөв.

3.3 ЗӨВЛӨМЖ

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

3.3.1 Аж ахуй нэгжийн дансаар мөнгө дамжуулан гүйлгээ хийсэн асуудал

Илрүүлэлт: Бараа материал болон үйл ажиллагааны зардлын гүйлгээ хийхдээ өөр аж ахуй нэгжийн дансаар дамжуулан гүйлгээ хийсэн 25,635.0 мянган төгрөгийн зөрчил илэрсэн нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.3-т "Жинхэнэ хэрэгжилтийн", 13 дугаар зүйлийн 13.6-д ”Анхан шатны баримтын үнэн зөвийг түүнийг үйлдсэн, зөвшөөрсөн, шалгаж хүлээн авсан ажилтан хариуцна”, 18 дугаар зүйлийн 18.1-д "Нягтлан бодох бүртгэлийг удирдан зохион байгуулах үүргийг аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага хүлээнэ" гэсэн заалтуудтай нийцээгүй, нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Гүйлгээ хийхдээ худалдан авалт хийсэн байгууллага, иргэний дансанд анхан шатны баримтыг үндэслэж хийж байх.

3.3.2 Өвс тэжээлийн тооцоо бодоогүй

Илрүүлэлт: Өвс тэжээлийн тооцоо бодоогүй, тайлант онд худалдсан зарцуулсан, тооцоо нийлсэн акт байхгүй 22,755.7 мянган төгрөгийн зөрчил илэрсэн нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-д “төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах”, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.3-т "Жинхэнэ хэрэгжилтийн", 13 дугаар зүйлийн 13.6-д ”Анхан шатны баримтын үнэн зөвийг түүнийг үйлдсэн, зөвшөөрсөн, шалгаж хүлээн авсан ажилтан хариуцна”, 18 дугаар зүйлийн 18.1-д "Нягтлан бодох бүртгэлийг удирдан зохион байгуулах үүргийг аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага хүлээнэ" гэсэн заалтуудтай нийцээгүй, нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Анхан шатны баримт бүрдүүлж тооцоо хөтөлж, тооцоо нийлсэн акт үйлдэж, авлага барагдуулах

3.3.3 Төсвийн мөнгийг үр ашиггүй худалдан авалтад зарцуулсан.

Илрүүлэлт: Төсвийн мөнгийг үр ашиггүй худалдан авалтад зарцуулсан 4,748.8 мянган төгрөгийн зөрчил илэрсэн нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-д “төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах”, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 18 дугаар зүйлийн 18.1-д "Нягтлан бодох бүртгэлийг удирдан зохион байгуулах үүргийг аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага хүлээнэ" гэсэн заалтуудтай нийцээгүй, нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Төсвийн мөнгийг хөтөлбөр, зориулалт, арга хэмжээний дагуу зарцуулж байх.

3.3.4 Түлшний хөнгөлөлттэй холбоотой

Илрүүлэлт: Түлшний хөнгөлөлтөд нийт 21,600.0 мянган төгрөг буюу 1 албан хаагчид 1,000.0 мянган төгрөгийн түлшний хөнгөлөлтийг бодит хэрэгцээнээс илүү олгосон 10,800.0 мянган төгрөгийн зөрчил илэрсэн нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-д “төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах”, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 18 дугаар зүйлийн 18.1-д "Нягтлан бодох бүртгэлийг удирдан зохион байгуулах үүргийг аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага хүлээнэ" гэсэн заалтуудтай нийцээгүй, нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Дотоод журамд тусгасан түлшний хөнгөлөлт олгох заалтыг товч тодорхой болгох, бодит хэрэгцээнд нийцүүлэх

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг хэрэгжүүлэх ажлын төлөвлөгөөг Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.5-д “Шалгагдагч этгээд болон холбогдох бусад албан тушаалтан нь энэ хуулийн 20.2-т заасан зөвлөмжийн мөрөөр авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг аудитын тайланг хүлээн авснаас хойш 30 хоногийн дотор төрийн аудитын байгууллагад ирүүлнэ” гэж заасны дагуу зөвлөмжийг хэрэгжүүлэх ажлын төлөвлөгөөг 2026 оны 03 дугаар сарын 25-ны өдрийн дотор fas.audit.mn системд тайлагнан ажиллана уу.

Шийдвэрийн хэрэгжилтийг бүрэн хангуулж биелэлтийг Fas.audit.mn цахим системд нотлох баримтын хамт тайлагнан, Ховд аймаг дахь Төрийн аудитын байгууллагад 2026 оны 05 дугээр сарын 20-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

4. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

4.1 Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/Мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс			
							Залруулсан		Залруулаагүй	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Дүн	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

4.2 Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/Мянган төгрөгөөр/

Алдаа, зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Улс төрийн албан хаагч болон төрийн захиргааны албан хаагчид ур чадварын нэмэгдэл олгосон.	1	653.0	1	653.0				
Автомашины дугуйг худалдан авахдаа тухайн үеийн зах зээлийн дундаж үнээс өндөр үнээр худалдан авсан нь төсвийн хөрөнгө үр ашиггүй, эдийн засгийн хэмнэлтгүй зарцуулагдсан	1	1,680.0	1	1,680.0				
Байгаль хамгаалах сангийн журмыг зөрчиж зориулалт бус төсөл, арга хэмжээг санхүүжүүлсэн, урьдчилгаа төлбөрийн баталгаа гаргаагүй байхад урьдчилгаа төлбөр олгосон, гүйцэтгэлээр санхүүжилт олгоогүй, өглөг авлага үүсгэсэн	1	69,229.0			1	69,229.0		
Өвс тэжээлийн тооцоо бодоогүй, худалдсан зарцуулсан, тооцоо нийлсэн акт байхгүй.	1	22,755.8					1	22,755.8
Төсвийн мөнгийг үр ашиггүй худалдан авалтад зарцуулсан	1	4,748.8					1	4,748.8
Түлшний хөнгөлөлтийг бодит хэрэгцээнээс илүү олгосон.	1	10,800.0					1	10,800.0
Бараа материал болон үйл ажиллагааны зардлын гүйлгээ хийхдээ өөр аж ахуй нэгжийн дансаар дамжуулан гүйлгээ хийж байна	1	25,635.0					1	25,635.0
Нийт дүн	**7**	**135,501.5**	**2**	**2,333.0**	**1**	**69,229.0**	**4**	**63,939.5**
Дүн	-	-	-	-	-	-	-	-

5. Төсвийн захирагчийн ангиллаар аудитад хамрагдсан байдал ба санал дүгнэлтийн талаарх мэдээллийн нэгтгэл

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо				Санал дүгнэлтийн хэлбэр			
		Аудитад хамрагдах	Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр						
			Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	Аудит хийгээгүй	Зөрчилгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан
А	1	2	3	4	5	7	8	9	10
1	ТШЗ	1	1				1		
	НИЙТ	**1**	**1**				**1**		